Pensi Afrikon

Image not found or type unknown

Foto: revuoesperanto

?ijare la Universala Kongreso de Esperanto iras al Tanzanio, Afriko, kio signifas ke por la unua fojo esperantistoj afrikaj gastigos la plej gravan kongreson de la esperanta komunumo. Tial, aperas en la revuo Esperanto diversaj artikoloj pri Afriko, kiu komprenigas pli kaj pli la vastan socikulturan vivon de tiu ?i kontinento.

Por la okcidenta mondo Afriko ‘ekzistas’ ekde la periodo de la Grekoj, kvankam ?i estis ?efe konata pro la norda marbordo de tiu kontinentoi (1). La portugaloj ‘ekmalkovris’ la marbordojn okcidente, sude kaj oriente. Oni konas la sinsekvan historion de la sklavokomerco, de la koloniado je pretekso de civilizanta farado (kaj evangelizado de la paganoj, de la ‘prahomoj ‘). La pripenso pri « Afriko » pligrandi?as ?e la afrikaj verkistoj anka? post la malkoloniado dum la jaroj ’60.

Mi ne scias ?u oni konas tiun deziron pripensi la ‘aziecon’ de Azio a? la ‘amerikecon’ de Ameriko, kiel oni faras pri la ‘afrikaneco’ de Afriko. En E?ropo, pro la starigo de E?ropa Unio kaj pro la ondoj da enmigrantoj ekde la jaroj ’70, multaj homoj kontra?staras por defendi la ‘e?ropajn valorojn’, a? por klopodi ?irka?limigi la ‘veran E?ropon kaj ?iajn valorojn’, kiujn oni deziras meti en la konstituciojn a? en kursojn de civitismo.

Pensi Afrikon estas demando, ne nur kiel temo por romanoj kaj poezia?oj, sed anka? por diskutoj en afrika filozofio. Interalie: kiel oni povas a? devas diferencigi la afrikan filozofion disde la okcidenta?

Nu, ?u ekzistas tiu okcidenta filozofio ? ?u ni parolu pri okcidentaj filozofioj, la? ilia historio (ekde la antikva Grekio ?is la nuna epoka) kaj la? iliaj diversaj fluoj kaj bran?oj, disigitaj tra la mondo, kiuj e? influas la instruadon de la akademia filozofio en Afriko ?

Ekde la eldono de la ‘Bantua Filozofio’ de patro Pl. Tempelsi (3), la diskuto pri la statuto de la afrika filozofio samrangas kun la diskuto pri la afrika spaco (4) kaj pri la afrikaneco de tiu filozofio. La diskuto ne estas limigita per la afrikaj marbordoj sed da?ras en la e?ropaj ekskoloniantaj landoj. ?i okazas anka? dum diskutoj en Usono, kie la sklavokomerco havas spurojn dum la pripensoj pri la identeco, kiel la rasapartigo en Sud-Afriko.(5) Iuj proponas la koncepton « Africana » por kunmeti la afrikanojn en la diasporon de Latin-Ameriko, de Karabio, de Usono.

?u oni devas iri en la malproksiman estintecon por retrovi sian identecon ? ?u eblas trovi komunan identecon por ?iuj afrikanoj kaj afrikaninoj, de nordo al sudo, de oriento al okcidento ? ?u oni povas fidi la verkojn de ‘afrikanistoj’ kiuj ?iam rigardas deekstere (7)? Kaj kion fari kun la lingvoj, kiuj venas el alia kontinento : la franca, la angla, la portugala, la nederlanda? ?u ili estas obstakloj por libere esprimi?i ?

?iu afrikano a? ne-afrikano, kiu spertis la afrikan kontinenton, konservas anka? impresojn, ?u pozitivaj, ?u negativaj, ofte miksitaj.

Do, la teksto kiu sekvas fontas el persona sperto en Kongo (a? Zairio tiam) en 1980-1983 kaj en 1988. Same el restado en Mozambiko en 2007. Sed anka? el legado de verka?oj de afrikaj filozofoj kaj el renkonti?oj kun afrikanoj en E?ropo. Tiuj impresoj estu legataj kiel pentra?o kun diversaj trajtoj kiuj estigas novan impreson de kuneco sen detaloj. Ver?ajne estos la impreso, kiun havos multaj personoj kiuj a?dos (?efe !) a? kiuj legos la tekston.

Estas anka? invito al la a?skultanto a? al la leganto por ke ili faru sian propran tekston a? pentra?on.

Pensi Afrikon/estas pensi pri tiu grandega kontinento/kun tridek milionoj kvarcent dekkvin mil okcent sepdektri (30.415.873) kvadrataj km2/kun ?iaj tro ofte forgesitaj insuloj/kaj fu?e situitaj/de la mapistoj/sur la « carta mundi »/sed kiun oni retrovas ?ie en la mondo/ per ?iaj idoj/ libervolaj kaj nevolaj,/ per ?iaj migrantoj/ per ?iaj sportistoj/per ?iaj artistoj/per ?iaj a?toroj/tiu diaspora Afriko/tiu disigita Afriko/

Verkis: Herman LODEWYCKX
Fonto: revuoesperanto.org

https://www.radiohc.cu/index.php/eo/especiales/exclusivas/358223-pensi-afrikon

Radio Habana Cuba